

ผลการวิจัยศึกษา

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอ
สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปรผลการวิเคราะห์ข้อมูลการ
วิจัยในครั้งนี้ โดยแสดงผลการวิเคราะห์เป็นขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบด้วย

1. ข้อมูลด้านเพศ
2. ข้อมูลด้านอายุ
3. ข้อมูลด้านระดับการศึกษา
4. ข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งภายในกลุ่ม
5. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเนื้อที่ถือครอง
6. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพหลัก
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพรอง
8. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน
9. ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มหรือองค์กรระดับหมู่บ้าน
10. ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ในรอบปี อันประกอบด้วย
 - 10.1 รายได้จากการเกษตร
 - 10.2 รายได้นอกการเกษตร
11. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้แนะนำเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
12. ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนปีที่ เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง โดยการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกรทำนา อำเภอสันกำแพง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านอื่นๆ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

จกตารางที่ 1 สรุปพื้นฐานทางสังคมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนา ได้ดังนี้

1.1 เพศ

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 91.5 ส่วนเพศหญิงมีเพียง 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เพศของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	130	91.5
หญิง	12	8.5
รวม	142	100.0

1.2 อายุ

อายุของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อายุจะอยู่ในช่วง 55-56 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงคือ อายุ 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 46 อายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 13.4 อายุ 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 15 ส่วนที่เหลืออายุต่ำกว่า 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.1 ค่าเฉลี่ย 56.66 (ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อายุของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 34 ปี	3	2.1
35 - 44 ปี	15	10.6
45 - 54 ปี	46	32.4
55 - 64 ปี	59	41.5
มากกว่า 65 ปี	19	13.4
รวม	142	100.0

$$\bar{X} = 56.66 \text{ ปี}$$

1.3 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จบชั้น ป. 4 คิดเป็นร้อยละ 67.6 สูงกว่า ป. 4 ร้อยละ 35 และต่ำกว่า ป. 4 ร้อยละ 7.7 (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ป. 4	11	7.7
ป. 4	96	67.6
สูงกว่า ป. 4	35	24.7
รวม	142	100.0

1.4 ลักษณะเนื้อที่ถือครอง

เนื้อที่ถือครองที่ดินของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรศึกษาในครั้งนี้ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 2.8, มีที่ดินตั้งแต่ 1-5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.8, มีที่ดินตั้งแต่ 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.9 และมากกว่า 15 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.5 ค่าเฉลี่ย 10.81 (ดูตารางที่ 4) จากตารางจะเห็นได้ว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จะเป็นเกษตรกรขนาดเล็กเสียเป็นส่วนใหญ่

ตารางที่ 4 เนื้อที่ถือครองของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีที่ดิน	4	2.8
1 - 5 ไร่	31	21.8
6 - 10 ไร่	41	28.9
11 - 15 ไร่	34	23.9
มากกว่า 15 ไร่	32	22.5
รวม	142	100.0

$$\bar{X} = 10.81 \text{ ไร่}$$

1.5 อาชีพหลักและอาชีพรอง

อาชีพหลักและอาชีพรอง ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้ อาชีพหลักคือ ทำนาและทำไร่ ร้อยละ 87.3, ทำนาและทำสวน ร้อยละ 2.8, ทำไร่และทำสวน ร้อยละ 2.8, ทำนา ทำไร่และทำสวน ร้อยละ 1.4, ทำนาและเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 5.6 ส่วนอาชีพรองคือ รับจ้าง ร้อยละ 39.4, ค้าขาย ร้อยละ 21.8, ทัดถกรรม ร้อยละ 3.5, อื่น ๆ ร้อยละ 3.5, ไม่มีอาชีพรอง ร้อยละ 31.7 (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 อาชีพหลักและอาชีพรอง ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
- ทำนาและทำไร่	124	87.3
- ทำนาและทำสวน	4	2.8
- ทำไร่และทำสวน	4	2.8
- ทำนา ทำไร่ และทำสวน	2	1.4
- ทำนาและเลี้ยงสัตว์	8	5.6
อาชีพรอง		
- รับจ้าง	56	39.4
- ค้าขาย	31	21.8
- ทัดถกรรม	5	3.5
- อื่น ๆ	5	3.5
- ไม่มี	45	31.7
รวม	142	100.0

1.6 ผู้แนะนำเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิกโดยการแนะนำของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม คิดเป็นร้อยละ 42.3, จากกรรมการกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 54.9, จากเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ดูตารางที่ 6) แสดงว่าการที่เกษตรกรทำนาเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มก็เพราะ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมและกรรมการกลุ่มเป็นผู้แนะนำ

ตารางที่ 6 ผู้แนะนำเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริม	60	42.3
กรรมการกลุ่ม	78	54.9
เพื่อนบ้าน	4	2.8
รวม	142	100.0

1.7 รายได้รวมของครัวเรือน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในครั้งนี้ มีรายได้ตั้งแต่ต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.1, 10,001 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.1 - 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 16.2 และมากกว่า 50,001 บาท คิดเป็น ร้อยละ 17.6 รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ย 67,587 บาท (ดูตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 รายได้รวมของครัวเรือน ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัด เชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	47	33.1
10,001 - 30,000 บาท	47	33.1
30,001 - 50,000 บาท	23	16.2
มากกว่า 50,001 บาท	25	17.6
รวม	142	100.0

$$\bar{X} = 67,587 \text{ บาท}$$

1.8 ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่มเกษตรกร ดังนี้ยังไม่เข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 93.0ล เข้าใจพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 2.8, เข้าใจดี คิดเป็นร้อยละ 4.2 (ดูตารางที่ 8) แสดงว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง ยังไม่ค่อยเข้าใจวัตถุประสงค์ของกลุ่มฯ ดีพอ

ตารางที่ 8 ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่เข้าใจ	132	93.0
เข้าใจพอใช้	4	2.8
เข้าใจดี	6	4.2
รวม	142	100.0

1.9 ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ดังนี้ ไม่มีความรู้ คิดเป็นร้อยละ 15.5, อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 78.9, อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 5.6 (ดูตารางที่ 9) แสดงว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น

ตารางที่ 9 ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีความรู้	22	15.5
อยู่ในระดับพอใช้	112	78.9
อยู่ในระดับดี	8	5.6
รวม	142	100.0

1.10 การมีส่วนร่วมในงานของกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในงานของกลุ่มหลายระดับ ดังนี้ มีส่วนร่วมน้อย คิดเป็นร้อยละ 73.9 มีส่วนร่วมปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 23.9, มีส่วนร่วมมาก คิดเป็นร้อยละ .7, มีส่วนร่วมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.4 (ดูตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 การมีส่วนร่วมในงานของกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีส่วนร่วมน้อย	105	73.9
มีส่วนร่วมปานกลาง	34	23.9
มีส่วนร่วมมาก	1	.7
มีส่วนร่วมมากที่สุด	2	1.4
รวม	142	100.0

1.11 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรศึกษา ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมต่างกัน ดังนี้ ได้รับการสนับสนุนน้อย คิดเป็นร้อยละ 97.2, ได้รับการสนับสนุนมาก คิดเป็นร้อยละ 2.8 (ดูตารางที่ 11) แสดงว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมในระดับน้อย

ตารางที่ 11 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับการสนับสนุนน้อย	130	97.2
ได้รับการสนับสนุนมาก	4	2.8
รวม	142	100.0

1.12 ความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ เช่น ความรู้เรื่องกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ฯลฯ ร้อยละ 73.9, มีความรู้ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.1, มีความรู้ต่ำ คิดเป็นร้อยละ 4.9 (ดูตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีความรู้มาก	23	73.9
มีความรู้ปานกลาง	21	21.1
มีความรู้น้อย	98	4.9
รวม	142	100.0

1.13 ตำแหน่งภายในกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีตำแหน่งและไม่เคยมีตำแหน่งในกลุ่ม ดังนี้ ไม่เคยมีตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 68.3 เคยมีตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 31.7 (ดูตารางที่ 13) แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่ไม่เคยมีตำแหน่งมาก่อน

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนสมาชิกที่ไม่เคยมีตำแหน่งและ เคยมีตำแหน่ง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมีตำแหน่ง	97	68.3
เคยมีตำแหน่ง	45	31.7
รวม	142	100.0

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก

ผลการศึกษา (ตารางที่ 14) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก โดยมีค่าสถิติ $X^2 = 3.63$ มีค่า degree of freedom = 3 ตารางนี้จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า เกษตรกรมีอายุแตกต่างกันไม่มากนักก็เป็นไปได้

สมมติฐานที่ 2 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของสมาชิก

ผลการศึกษา (ตารางที่ 15) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของสมาชิก ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีค่า $X^2 = 12.22$ ที่ degree of freedom = 2 จะเห็นได้ว่า สมาชิกที่มีการศึกษาสูง จะเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ มากกว่ากลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ป.4 จะเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จร้อยละ 62.86 และเป็นสมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพียงร้อยละ 37.14 อาจเป็นเพราะว่าเกษตรกรที่มีการศึกษาสูงจะเป็นผู้รู้ระเบียบ ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ของกลุ่มได้ดีกว่าเกษตรกรที่มีการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

อายุสมาชิก	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	รวม
ต่ำกว่า 45 ปี	10 (55.55)	8 (44.45)	18 (100.00)
45 - 54 ปี	16 (34.78)	30 (65.22)	46 (100.00)
55 - 64 ปี	20 (33.90)	39 (66.10)	59 (100.00)
ตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป	9 (47.37)	10 (52.63)	19 (100.00)
รวม	55 (38.73)	37 (61.27)	92 (100.00)

X^2 คำนวน = 3.63

X^2 ตาราง = 7.81 degree of freedom = 3

ไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 15 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

อายุสมาชิก	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	รวม
ต่ำกว่า ป.4	2 (18.18)	9 (81.82)	11 (100.00)
ป.4	31 (32.29)	65 (67.71)	96 (100.00)
สูงกว่า ป.4	22 (62.86)	13 (37.14)	35 (100.00)
รวม	55 (38.73)	87 (61.27)	142 (100.00)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 12.22$$

$$X^2 \text{ ตารางที่ } .01 = 9.21 \text{ degree of freedom} = 2$$

$$\text{มีนัยสำคัญที่ระดับ } .01$$

สมมติฐานที่ 3 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับอายุการเป็นสมาชิก

ผลการศึกษา (ตารางที่ 16) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับอายุการเป็นสมาชิก ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีค่า $X^2 = 30.83$ ที่ degree of freedom = 3 จะเห็นว่า สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกยาวนานกว่าจะเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ตัวอย่างเช่น สมาชิกที่มีอายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 11-15 ปี จะเป็นสมาชิกของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 63.00 ในขณะที่สมาชิกของกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีเพียงร้อยละ 37.00 หรือถ้าดูที่อายุการเป็นสมาชิกตั้งแต่ 6-10 ปี จะเป็นสมาชิกกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ ร้อยละ 57.10 ส่วนกลุ่มที่ไม่ประสบผลสำเร็จมีร้อยละ 42.90 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สมาชิกกลุ่มที่มีอายุการเป็นสมาชิกนานอาจจะมีประสบการณ์มากกว่า อันเป็นผลทำให้เกิดความสำเร็จของกลุ่มฯ ดำเนินได้

สมมติฐานที่ 4 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 17) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ที่ระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีค่า $X^2 = 15.21$ ที่ degree of freedom = 2 จะเห็นว่าสมาชิกในกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จมีระดับยังไม่เข้าใจ ร้อยละ 87.20 แต่กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ สมาชิกกลุ่มจะมีระดับความเข้าใจในระดับยังใช้ไม่ได้เพียง ร้อยละ 12.80 หรือในระดับเข้าใจพอใช้ สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีร้อยละ 51.50 แต่กลุ่มที่ประสบความสำเร็จมีเพียงร้อยละ 48.50 อาจเป็นเพราะว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกับสมาชิกคนอื่น ๆ ได้สามารถทำให้การดำเนินธุรกิจของกลุ่มเป็นไปด้วยดี ก็เป็นได้และสามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม

ตารางที่ 16 ความสัมพันธ์ของอายุการเป็นสมาชิก ของกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

อายุ	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
ต่ำกว่า 6 ปี	4 (33.30)	8 (66.70)	12 (100.00)
6 - 10 ปี	8 (57.10)	6 (42.90)	14 (100.00)
11 - 15 ปี	34 (63.00)	20 (37.00)	54 (100.00)
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	9 (14.50)	53 (85.50)	62 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 30.83$$

$$X^2_{\text{ตาราง}} = 11.34 \text{ degree of freedom} = 3$$

มีนัยสำคัญ .01

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ของความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
 ทำหน้าที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง
 จังหวัดเชียงใหม่

ระดับความเข้าใจ	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
ยังไม่เข้าใจ	5 (12.80)	34 (87.20)	39 (100.00)
เข้าใจพอใช้	49 (48.50)	52 (51.50)	101 (100.00)
เข้าใจดี	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (100.00)
รวม	55 (38.73)	87 (61.27)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 15.21$$

$$X^2_{\text{ตาราง}} = 9.21 \text{ degree of freedom} = 2$$

$$\text{มีนัยสำคัญที่ระดับ} .01$$

สมมติฐานที่ 5 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 18) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม โดยมีค่าสถิติ $X^2 = 4.10$ มี degree of freedom = 2 ตารางนี้จึงอธิบายได้ว่า ความสำเร็จ ของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม

สมมติฐานที่ 6 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 19) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม โดยมีค่า $X^2 = 18.39$ ที่ degree of freedom = 3 จะเห็นว่า สมาชิกในกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ มีส่วนร่วมในงานกลุ่มในระดับมีส่วนร่วมมากที่สุด ร้อยละ 100.00 แต่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จไม่มีส่วนร่วมในงานในระดับนี้ คือ ในระดับมีส่วนร่วมมาก สมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ มีร้อยละ 50.00 และสมาชิกที่ไม่ประสบความสำเร็จก็มีร้อยละ 50.00 เช่นกัน แต่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลางของการมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม สมาชิกที่ประสบผลความสำเร็จมีถึงร้อยละ 51.90 แต่กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จมีร้อยละ 48.10 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มๆ เช่น การเข้าร่วมประชุมบ่อย ๆ จะเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ

ตารางที่ 18 ตารางความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร
ทำนาที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัด
เชียงใหม่

ความรู้	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
ยังใช้ไม่ได้	4 (44.40)	5 (55.60)	9 (100.00)
อยู่ในระดับพอใช้	24 (31.20)	53 (68.80)	77 (100.00)
อยู่ในระดับดี	27 (48.20)	29 (51.80)	56 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 4.10$$

$$X^2_{\text{ตาราง มีระดับ}} .05 = 5.99 \text{ degree of freedom} = 2$$

ไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในงานของกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนา
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การมีส่วนร่วม ในงานกลุ่ม	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
มีส่วนร่วมน้อย	2 (6.50)	29 (93.50)	31 (100.00)
มีส่วนร่วมปานกลาง	54 (51.90)	50 (48.10)	104 (100.00)
มีส่วนร่วมมาก	3 (50.00)	3 (50.00)	6 (100.00)
มีส่วนร่วมมากที่สุด	1 (100.00)	- (100.00)	1 (100.00)
รวม	60 (42.20)	82 (57.80)	142 (100.00)

Copyright © by Chiang Mai University
 χ^2 คำนวณ = 18.39
 χ^2 ตาราง = 11.34 degree of freedom = 3
 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 7 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 20) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม มีระดับนัยสำคัญ .01 โดยมีค่า $X^2 = 6.84$ มี degree of freedom = 1 จะเห็นว่า สมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ร้อยละ 65.20 แต่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ ได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ร้อยละ 34.80 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริม อาจมีส่วนแนะนำ และแก้ไขปัญหากลุ่มที่แก้ไขไม่ได้ ก็เป็นไปได้

สมมติฐานที่ 8 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับเนื้อที่ถือครอง

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 21) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับเนื้อที่ถือครอง ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่า $X^2 = 13.267$ ที่ degree of freedom = 4 จะเห็นว่า สมาชิกกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ จะมีเนื้อที่ถือครอง ร้อยละ 59.40 แต่สมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จจะมีเนื้อที่ถือครองร้อยละ 40.60 แสดงว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่มีเนื้อที่ถือครองมาก จะมีรายได้จากฟาร์มมากกว่าสมาชิกที่มีพื้นที่ถือครองน้อย อันเป็นผลทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จก็เป็นไปได้

สมมติฐานที่ 9 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งภายในกลุ่ม

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 22) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งภายในกลุ่ม โดยมีค่า $X^2 = 1.29$ ที่ degree of freedom = 1 ตารางนี้จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอ

สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กันตำแหน่งภายในกลุ่ม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ ไม่มีตำแหน่งในกลุ่มเกษตรกร ก็เป็นไปได้

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ของการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ของกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่ส่งเสริม	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
ได้รับการสนับสนุนน้อย	40 (33.60)	79 (66.40)	119 (100.00)
ได้รับการสนับสนุนมาก	15 (65.20)	8 (34.80)	23 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2 \text{ คำนวณ} = 6.84$$

$$X^2 \text{ ตาราง} = 6.635 ; \text{degree of freedom} = 1$$

มีนัยสำคัญ .01

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ของเนื้อที่ถือครอง ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ขนาดของเนื้อที่ถือครอง	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	รวม
1. ไม่มีที่ดินทำการเกษตร	-	4 (100.00)	4 (100.00)
2. 1 - 5 ไร่	6 (19.40)	25 (80.60)	31 (100.00)
3. 6 - 10 ไร่	16 (39.00)	25 (61.00)	41 (100.00)
4. 11 - 15 ไร่	14 (41.20)	20 (58.80)	34 (100.00)
5. มากกว่า 15 ไร่	19 (59.40)	13 (40.60)	32 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 13.267$$

$$X^2_{\text{ตาราง}} = 9.488 ; \text{degree of freedom} = 4$$

$$\text{มีนัยสำคัญที่ระดับ} \quad .05$$

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ของการมีตำแหน่งภายในกลุ่ม ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การมีตำแหน่งภายในกลุ่ม	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	รวม
ไม่เคยมีตำแหน่ง	21 (46.70)	24 (53.30)	45 (100.00)
เคยมีตำแหน่ง	34 (35.10)	63 (64.90)	97 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 1.29$$

$$X^2_{\text{ตาราง}} \text{ ที่ระดับ } .05 = 3.841 \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 10 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
 ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 23) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ โดยมีค่าสถิติ $X^2 = .047$ ที่ degree of freedom = 1 จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับความรู้ทางการจัดการและธุรกิจ อาจจะเป็นเพราะว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาไม่ค่อยจะมีความรู้ทางการจัดการและธุรกิจก็เป็นได้

สมมติฐานที่ 12 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้รวมของครัวเรือน

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 24) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับรายได้รวมของครัวเรือน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยมีค่าสถิติ
 $X^2 = 7.00380$ ที่ degree of freedom = 3 จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของ
กลุ่มเกษตรกรทำนา อำเภอสันกำแพง มีความสัมพันธ์กับรายได้ของครัวเรือน

สมมติฐานที่ 13 ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
มีความสัมพันธ์กับอาชีพรอง

ผลการศึกษา (ดูตารางที่ 25) ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพรอง โดยมีค่าสถิติ $X^2 = 5.91$ ที่ degree of
freedom = 4 จึงไม่สามารถอธิบายได้ว่า ความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่ มีความสัมพันธ์กับอาชีพรอง

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ของความรู้การจัดการและธุรกิจ ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่
ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัด
เชียงใหม่

ระดับความรู้	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
มีความรู้มาก	50 (38.50)	80 (61.50)	130 (100.00)
มีความรู้ปานกลาง	5 (41.20)	7 (58.30)	12 (100.00)
มีความรู้น้อย	-	-	-
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2 \text{ ค่ารวม} = .047$$

$$X^2 \text{ ตาราง ที่ระดับ } .05 = 3.841 ; \text{ degree of freedom} = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ของระดับรายได้ของครัวเรือนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนาที่ประสบ
ความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ระดับรายได้	กลุ่มที่ประสบ ความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบ ความสำเร็จ	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	16 (34.00)	31 (66.00)	47 (100.00)
10,001 - 30,000 บาท	14 (29.80)	33 (70.20)	47 (100.00)
30,001 - 50,000 บาท	10 (43.50)	13 (56.50)	23 (100.00)
มากกว่า 50,001 บาท	15 (60.00)	10 (40.00)	25 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

X^2 ค่ารวม = 7.00380
 X^2 ตารางที่ระดับ 7.81 ; degree of freedom = 3
 ไม่มีนัยสำคัญ

ตารางที่ 25 ความสัมพันธ์ของอาชีพของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทำนา ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ ของอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

อาชีพ	กลุ่มที่ประสบความสำเร็จ	กลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ	รวม
1) รับจ้าง	19 (33.90)	37 (66.10)	56 (100.00)
2) ค้าขาย	15 (48.40)	16 (51.60)	31 (100.00)
3) ทัดถกรรม	4 (80.00)	1 (20.00)	5 (100.00)
4) อื่น ๆ	2 (40.00)	3 (60.00)	5 (100.00)
5) ไม่มี	15 (33.30)	30 (66.70)	45 (100.00)
รวม	55 (38.70)	87 (61.30)	142 (100.00)

$$X^2_{\text{คำนวณ}} = 5.91$$

$$X^2_{\text{ตาราง}} = 9.488 ; \text{degree of freedom} = 4$$

ไม่มีนัยสำคัญ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลที่รับผิดชอบงานกลุ่มเกษตรกร เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

จากการประมวลความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลที่รับผิดชอบงานกลุ่มเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 11 คน พบว่าเกษตรกรตำบลมีทั้งความคิดเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย กับปัจจัยบางประการที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มเกษตรกร

1. เรื่องการศึกษามีความเห็นด้วยที่สมาชิกกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ มีการศึกษาในระดับที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ประสบผลสำเร็จ โดยให้เหตุผลว่า สมาชิกที่มีความรู้ มีการศึกษาสูง จะทำให้เป็นผู้รู้ระเบียบ ข้อบังคับ วัตถุประสงค์ของกลุ่มบางกลุ่มมีประธานที่เคยเป็นครูใหญ่มาก่อน ยิ่งทำให้สามารถดำเนินธุรกิจของกลุ่มไปได้ด้วยดี

2. เรื่องอายุของการเป็นสมาชิก มีเกษตรกรตำบลมีความคิดแตกต่างกัน กลุ่มที่เห็นด้วยมีความคิดว่า อายุการเป็นสมาชิกจะเป็นประสบการณ์ที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จเพราะสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านมาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม กลุ่มที่ไม่เห็นด้วยให้ความเห็นว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรที่มีอายุการเป็นสมาชิกนานจะไม่มีใครมีบทบาท เพราะเป็นสมาชิกมานานหมดความคิดความอ่านแล้ว สมาชิกที่เป็นสมาชิกไม่นานหรือค่อนข้างใหม่ จะมีความกระตือรือร้น เสนอความคิดเห็นในการประชุมกลุ่ม มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มดี

3. ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกลุ่ม มีความเห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าเมื่อสมาชิกเข้าใจวัตถุประสงค์ของกลุ่มแล้ว ก็จะทำงานร่วมกับสมาชิกอื่น ๆ ทำให้เกิดอำนาจต่อรองของกลุ่มสามารถดำเนินธุรกิจของกลุ่มไปได้ด้วยดี

4. การมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม มีความเห็นด้วย โดยให้เหตุผลในเรื่องนี้ว่า ถ้าสมาชิกไม่มีส่วนร่วมในงานกลุ่ม เช่น การประชุมกลุ่ม ก็จะทำให้ติดตามข่าวสารของกลุ่มไม่ทัน เพราะในการประชุมกลุ่มโดยเฉพาะประชุมสามัญประจำปี จะมีการแจ้งธุรกิจของกลุ่มในรอบปี, มีการจ่ายเงินปันผล มีการรับฟังปัญหาและข้อแก้ไข รวมทั้งมีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ถ้าสมาชิกขาดการประชุมบ่อย ๆ ก็จะเป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้กลุ่มไม่ประสบผลสำเร็จ

5. การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เกษตรตำบลมีความคิดว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจะเป็นผู้แนะนำและแก้ปัญหาที่กลุ่มแก้ไม่ได้ ได้ยกตัวอย่างกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จบางกลุ่มคือกลุ่มเกษตรกรทำนาแม่ปู่คา ได้หยุดกิจกรรมของกลุ่มมาหลายปี เพราะมีปัญหาต่าง ๆ หลายด้าน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมก็ได้แนะนำให้เลือกคณะกรรมการชุดใหม่ ปรากฏว่ากลุ่มเริ่มมีการตื่นตัว มีการนัดการประชุม มีการระดมปัญหาที่มีอยู่เดิม มีความคิดที่จะดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับเรื่องนี้ ทางสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรระดับอำเภอ ประมาณ 3 เดือน/ครั้ง เพื่อฟื้นฟูกลุ่ม รับฟังปัญหา แนะนำการทำธุรกิจ โดยใช้วิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีความรู้ความชำนาญ เพื่อให้กิจกรรมของกลุ่มประสบความสำเร็จ

6. เนื้อที่ถือครอง ทุกคนให้ความเห็นตรงกัน โดยมีเหตุผลว่าถึงแม้สมาชิกกลุ่มจะมีเนื้อที่ถือครองมาก แต่ถ้าไม่ปฏิบัติตามผลผลิตที่ได้ก็ต่ำ สมาชิกที่มีเนื้อที่ถือครองน้อย ถ้าเอาใจใส่หรือปฏิบัติตามหลักวิชา ก็จะได้ผลตอบแทนดีกว่า โดยเฉพาะผู้ที่มีเนื้อที่ถือครองมากหรือเป็นผู้มีฐานะ ถ้าไม่สนใจการมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของกลุ่ม สนใจแต่งานของตนเอง ปัจจุบันก็จะมีไม่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม

ได้สอบถามถึงความรู้สึกว่า กลุ่มเกษตรกรเป็นงานที่เป็นส่วนเกินในการปฏิบัติงานหรือไม่ ได้รับคำตอบว่า ไม่ใช่ส่วนเกินแต่เป็นกลุ่มบุคคลเป้าหมายในงานส่งเสริม ต้องให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะต้องประสานงานระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับสภาตำบลให้ปฏิบัติงานร่วมกัน เพราะสมาชิกกลุ่มเกษตรกรก็เป็นประชากรอยู่ในตำบลนั้นอยู่แล้ว

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มเกษตรกร ความต้องการช่วยเหลือจากทางราชการและเอกชน และข้อสังเกตอื่น ๆ

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาของกลุ่มเกษตรกรทำนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา มีปัญหาดังนี้

ปัญหาการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร

1. กลุ่มเกษตรกร ไม่มีเงินทุนในการทำธุรกิจ ร้อยละ 35.91
2. ปัญหาเรื่องการไม่ชำระหนี้สินของสมาชิก ร้อยละ 30.98
3. คณะกรรมการกลุ่ม ขาดความรู้และความสามารถเรื่องบริหารธุรกิจ การจัดทำบัญชีและการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 26.05
4. สมาชิกบางคนไม่เลื่อมใสและขาดความศรัทธาคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 15.49
5. คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรทุจริต ทาผลประโยชน์ใส่ตนเอง ร้อยละ 12.67
6. ประธานกลุ่มเกษตรกรหลายกลุ่ม ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตน แต่ไปทำงานส่วนตัวแทน ร้อยละ 9.15
7. คณะกรรมการกลุ่มขาดการประชาสัมพันธ์กลุ่ม ร้อยละ 8.45
8. รัฐบาลไม่มีงบประมาณสนับสนุนกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 3.52
9. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังกับกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 1.4
10. คณะกรรมการกลุ่มเกษตรกร ไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 1.4

ความต้องการความช่วยเหลือจากทางราชการและเอกชน

1. ต้องการให้ทางราชการเป็นผู้จัดการประชุมกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ สมาชิกที่ไม่ยอมชำระหนี้สินกลุ่มจะไม่ยอมมาประชุม เพราะเกรงจะถูกทวงหนี้ทำให้กลุ่มประเภนี้ไม่ได้มีการประชุมสามัญประจำปีเป็นเวลาติดต่อกันหลายปี
2. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้ามาดูแลกลุ่มอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
3. ต้องการให้ทางราชการจัดสรรน้ำชลประทาน มาให้ทันฤดูกาลเพาะปลูก
4. ให้ทางราชการฝึกอบรมสมาชิก ให้มีความรู้เพื่อสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ
5. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดหาเงินกู้ดอกเบี้ยราคาถูก ให้กลุ่มนำไปทำธุรกิจ
6. ให้ทางราชการให้ค่าตอบแทนคณะกรรมการบ้าง
7. ต้องการให้เอกชน เข้ามาสนับสนุนกลุ่มและสมาชิกกลุ่มทำเกษตรแบบครบวงจร

ข้อสังเกตอื่น ๆ ของเกษตรกร

1. สมาชิกส่วนใหญ่ ทั้งจากกลุ่มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จมีความคิดว่ากลุ่มเกษตรกรยังมีความจำเป็นและยังไม่ควรจะยกเลิกกลุ่มฯ
2. สมาชิกกลุ่มเกษตรกร ที่มีการทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสม จะมีรายได้ดี และเกือบจะไม่ต้องไปประกอบอาชีพอื่น
3. ทางราชการต้องเพิ่มบทบาทให้กลุ่มเกษตรกรมากขึ้น เพราะในพื้นที่อำเภอสันกำแพง กลุ่มเกษตรกรจะมีธุรกิจกลุ่มเพียงการซื้อ - ขายปุ๋ย และยาเคมี เท่านั้น